

DOMÈNEC UMBERT

LA FUTURA LLEI D'EDUCACIÓ, OBLIGATÒRIA PER A TOT L'ESTAT

Ensenyament, models enfrontats

El projecte de Reforma del Sistema Educatiu presentat pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC) ha obert una incògnita sobre la incidència que tindrà una llei estatal en l'àmbit territorial de Catalunya, gestionat en aquesta matèria per una Conselleria d'Ensenyament amb competències exclusives. La concepció de models diferents d'ensenyament pot conduir a un nou conflicte de competències.

Blanca Lucas

El Ministeri d'Educació i Ciència va fer públic el 22 d'abril el Llibre Blanc per a la Reforma del Sistema Educatiu que serà presentat a les Corts espanyoles a partir de la pròxima tardor, coincidint amb l'inici del nou any parlamentari, per tal de donar un rang de llei que substituirà la de l'any 1970. Es preveu la implantació de la nova Llei al llarg d'un calendari que s'iniciarà amb el curs 1991-92 per concloure el 1996-97.

Els canvis introduïts respecte a la llei vigent són notables. El més rellevant és l'ampliació de l'ensenyament obligatori dels 14 als 16 anys. L'escolarització serà obligatòria per a tots els nens en edats compreses entre els 6 i 16 anys. Entre aquestes edats els alumnes s'emmarcaran en dos nivells d'educació, la primària i la secundària bàsica, que precediran un altre nivell d'educació postobligatòria, entre els 16 i 18 anys, en el qual s'impartiran uns batxillerats

modificats o una Formació Professional per mòduls. El MEC ha avaluat el cost de la Reforma en 969.000 milions de pessetes. Es preveu que 400.000 seran destinats al territori administrat pel govern central i la resta a les comunitats autònomes.

L'actual estructuració de l'ensenyament en EGB, BUP i FP, se substitueix per altres cicles educatius.

0 a 6 anys: Educació Infantil

No obligatòria. El MEC pretén assolir l'escolarització total entre els 3 i 6 anys.

6 a 12 anys: Educació Primària

Obligatòria. Substitueix en continuts l'actual EGB.

12 a 16 anys: Educació Secundària Bàsica

Obligatòria. És la més novedosa i susceptible de crear conflictes de competències entre el MEC i la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat.

16 a 18 anys: Educació Secundària. Batxillerat i/o FP

No obligatòria. Es pretén assolir el 80% de la població total. Enfrontament de dos models de batxillerats diferenciats. En contraposició a un model més homogeni i clàssic aprovat pel MEC en què es presenten tres batxillerats bàsics: Ciències de la Naturalesa i de la Salut (Ciències), Ciències Humanes i Socials (Lletres) i Batxillerats Tècnic i Artístic, la Conselleria d'Ensenyament proposa uns batxillerats en set modalitats i amb una filosofia de flexibilitat que permeti una optativitat màxima.

Acord inicial i conflicte pels 'mínims'

El ministre d'Educació i Ciència, Javier Solana, ha manifestat que el projecte de Reforma és fruit d'un diàleg establert al llarg de dos anys amb els diferents grups parlamentaris i amb els governs de les comunitats autonòmiques amb competències plenes en matèria de política d'ensenyament. So-

Primavera

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 s/a</p> <p>LES NITS PERFUMADES Manuel Joan i Arinyó Premi Sant Joan, 1988 El Balanci, 218. 200 pàgines</p> <p>El món de la infantesa i la vida d'un poble valencià els anys de la postguerra. Humor, sentit de la paròdia i molta tendresa.</p>	<p> Editorial Laia</p> <p>BARCELONA 2080 I ALTRES CONTES IMPROBABLES Victor Mora El Mirall i el Temps</p> <p>Una imaginació desbridada i unes dots de fabulació poc comunes es manifesten a BARCELONA 2080 I ALTRES CONTES IMPROBABLES.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>CURS DE SOCIOLINGÜÍSTICA 2 Amadeu Viana/Toni Mollà</p> <p>Llengua i legislació, la comunitat lingüística, processos de substitució lingüística, sistemes de memòria social...</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>ALFABET Josep Palàcios Col·lecció Narrativa, 7</p> <p>A mig camí entre Poe i Borges. 26 relats inquietants que consagren un gran escriptor. Un llibre extraordinari que els lectors informats esperen de fa temps.</p>
<p> GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>EL JOC I EL FOC Antologia de poesia amorosa Enric Sòria, Francesc Sellés Col·lecció Gregal Juvenil, 28 Il·lustracions Conxa Alonso.</p>	<p> LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>LES FANTÀSTIQUES PROESES DEL DOCTOR BOOX Andrew Davies Els grumets de mar enllà, 61</p> <p>Els casos estrambòtics d'un veterinari genial.</p>
<p> EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>TOTES LES DONES ES DIUEN MARIA Pep Coll Narratives 3 i 4, 9. Sèrie «Les Talúries», 1</p> <p>Històries d'amor i de desig, recreades en indrets i ambients diversos.</p>	<p> curial</p> <p>ONOMASTICON CATALONIAE Dirigit per Joan Coromines Vol. I: <i>Toponímia antiga de les Illes Balears</i>. A cura de Joan Coromines i J. Mascaró Passarius.</p> <p>Recull de tots els noms de lloc i de persona antics i moderns, emprats en el domini lingüístic català.</p>
<p> Edicions Proa</p> <p>RETRAT D'UN ASSASSÍ D'OCELLS Emili Teixidor A tot vent, 264. 208 pàgs. 1.400 ptes.</p>	<p> UNIVERSITAT DE VALÈNCIA</p> <p>L'AMOR DEL REI ARTÚS I ALTRES RELATS Xosé Luis Méndez Ferrín Col·lecció Acadèmia dels nocturns, 9</p> <p>Una lectura fascinant, apassionant, gairebé al·lucinant.</p>

¿Quina serà la reacció dels estudiants enfront de la Reforma?

lana ha assegurat que les diferents Conselleries d'Ensenyament seran les responsables d'aplicar la Reforma del Sistema Educatiu en l'àmbit territorial respectiu.

Les declaracions del ministre semblen, si més no, contradictòries si contrastem l'exhaustivitat amb què s'ha presentat formalment el projecte amb el grau de participació de les conselleries amb competències plenes. És cert que l'estructura general del projecte de Reforma no solament ha estat consensuada, sinó que el MEC ha recollit bona part de les propostes aportades per la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat que, mitjançant una desena d'escoles, havia engegat des del primer moment que es va suggerir una reforma educativa uns plans de batxillerats experimentals que a hores d'ara s'imparteixen ja en unes 50 escoles catalanes.

La polèmica és suggerible segons s'interpreti el text de la Constitució, que estableix que l'estat té competències pel que fa a l'estructura general del sistema educatiu en tot el territori espanyol, i també pel que fa als continguts mínims obligatoris per a tothom. La incògnita que ha de desvetllar el marge de maniobra d'unies conselleries amb competències plenes se centra precisament en aquest segon concepte, el dels mínims, segons ha explicat Pere Solà, subdirector general de la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat. Mentre la Constitució obliga posar-se d'acord en els mínims, aquest ha estat el punt que ha bloquejat des del passat mes de març les ne-

gociacions entre el representant de l'Ensenyament del govern central i el del govern de Catalunya.

D'una banda el MEC proposa un sistema metodològic d'establiment de mínims que passaria per l'estructuració de les hores lectives, mentre que la Conselleria d'Ensenyament exigeix uns mínims conceptuals que fixin els objectius d'ensenyament. Aquesta última proposta ha tingut el suport de tot un col·lectiu d'ensenyament representat pel Consell Escolar de Catalunya.

Per la seva banda, el subdirector de la Conselleria d'Ensenyament ha manifestat: «Els han estat dient que no entraven en mínims, que ja ho discutiríem després, però ara s'ha presentat un projecte que sembla que no doni opció a tocar-lo per enlloc, en tot cas només a afegir-hi. Nosaltres hem fet el nostre projecte pensant en la diversitat dels nens de Catalunya i el MEC ha fet un projecte molt homogeni que sembla que s'hagi d'aplicar per a tothom. És un projecte molt tancat que deixa molt poca capacitat de maniobra i nosaltres anirem a aconseguir-ne la màxima. El nostre interès és que la Llei estatal sigui suficientment flexible perquè ens permeti donar-li un contingut des d'aquí».

L'enfrontament de dos models

El rerefons del conflicte podria ser l'enfrontament de dos concepcions de models d'ensenyament. El govern socialista ha engegat un projecte de Reforma homogeni que vol fonamentarse en la igualtat d'oportunitats per a tothom, resultat d'una concepció més tancada, més dirigida, que es manifesta en un tronc comú de matèries a impartir en l'Educació Secundària (12 a 16 anys), molt més rígid que el proposat pel govern de la Generalitat. La Conselleria d'Ensenyament ha concebut un model d'ambicions menys pretesament esquerres però més liberals, tant en l'Educació Secundària com en els batxillerats. Es tracta d'un model que condicionaria el mínim i que possibilitaria una formació més àmplia de l'alumne. Aquesta és una concepció molt més a to amb el tarannà innovador i progressista que ha detectat històricament el col·lectiu d'ensenyament de Catalunya. Cal esperar l'anunciat debat al Parlament espanyol i un diàleg amb les parts implicades que faciliti una resolució oberta i racionalitzada. Caldria anar més enllà de declaracions de bones intencions com les expressades conjuntament fa pocs dies pel ministre Solana i el conseller Laporte. □

LA CONSELLERIA DE CULTURA VALENCIANA, A FAVOR DE LA NOVA LLEI

«La reforma educativa no ens lleva competències»

El País Valencià, igual que Catalunya, té competències exclusives en matèria d'educació no universitària. La consonància socialista entre el govern central i el valencià, contràriament al que passa a Catalunya, no provoca enfrontaments davant la reforma educativa que ha presentat el ministre Javier Solana.

Cebrià Ciscar.

Esther Roig

En el Projecte de Reforma del Sistema Educatiu hi ha tota mena de marges. Lògicament, el govern central no renunciarà a les seues competències, però cada autonomia podrà fer-ne les seues adaptacions. L'estat està pactant amb totes les comunitats autonòmiques aquest projecte, fet públic en el Llibre Blanc per a la Reforma de l'actual estructuració de l'ensenyament no universitari. Això vol dir que la futura Llei d'educació no ens llevarà competències», assegura Baltasar Vives, director general d'Ordenació i Innovació Educativa de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat valenciana.

La valoració política i educativa que del nou model educatiu fa la Conselleria que encapçala Cebrià Ciscar és satisfactòria, tal com ha quedat reflectit en les declaracions del seu director general. No obstant això, aquesta Conselleria considera convenient un mínim comú denominador per a tots els alumnes d'EGB, BUP i FP de l'estat espanyol. «Això no impedeix —explica Bal-

tasar Vives— que cada autonomia faça el seu disseny propi i després que cada un dels centres escolars elabore els seus projectes en funció de les seues característiques pròpies».

Aquest director general ha manifestat que tot l'equip del conseller Cebrià Ciscar creu en l'actitud dialogant del ministre Solana. «El conseller coneix des del principi els futurs canvis en l'educació i ha signat el document on es plantejaven els punts bàsics de la reforma». És cert —afirma Baltasar Vives— que tot està encara per fer, però hi ha un ampli consens en les negociacions. El disseny educatiu base de l'estat està pactat amb totes les autonomies amb competències plenes». A hores d'ara, la futura Llei d'educació, obligatòria per a tot l'estat, compta amb l'aprovació de la Conselleria d'Educació de la Generalitat valenciana. En opinió del conseller, «el marge que deixa aquesta llei per a poder fer una política educativa pròpia és ampli».

A les Illes, la nova llei no ha suscitat encara reaccions. S'ha de tenir en compte que les Balears no tenen competències en matèria educativa. □